

Nimfea

Nimfea Természetvédelmi Egyesület

kiemelten közhasznú társadalmi szervezet

Postacím: 5420 Túrkeve, Postafiók: 33.

Központ: Túrkeve, Ecsegi u. 22.

Telefon & fax: +36 56/361-505

Drótposta: info@nimfea.hu

Bács-Kiskun Megyei Bíróság

részére

6000 Kecskemét, Rákóczi út 7.

6001 Kecskemét, Pf. 12.

Tárgy: Kereset a 04.4/1051/1/2007. sz. végzés ellen

Tisztelt Bíróság!

A Nimfea Természetvédelmi Egyesület a 2007. október 10-én hivatalos postai kézbesítés során kézhez vett Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Központ Erdészeti Igazgatósága 04.4/1051/1/2007. sz. végzésével szemben – az elsőfokú határozatra is kiterjedő hatállyal - keresetet nyújt be bírósági felülvizsgálat céljából a korábbi fellebbezésünk elfogadására, és az eljáró hatóság jogsértésének megállapítására a 2004. évi CXL., a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól törvény 4. szakaszának (3.) bekezdése alapján.

Keresetbeni kérelmünkben kérjük Pp 339. § (1) alapján a 04.4/1051/1/2007. sz. végzés első fokú határozatra is kiterjedő hatályú hatályon kívül helyezését.

I. TÉNYÁLLÁS:

Nimfea Természetvédelmi Egyesült természetvédelmi monitoring tevékenysége révén Derekegyháza térségében 0446/1 hrsz-ú erdőterületen kerítésépítést (konkrétan: vadaskert kialakítást) tapasztalt 2006. őszén. Ezzel kapcsolatban az MSZH jogelődjénél, majd az illetékes MSZH Földművelésügyi Igazgatóságán folyó eljárásban ügyfélként részt véve megállapította, hogy a kivitelező Dalerd Zrt. engedély nélküli létesítményeket hozott létre.

A különböző létesítményekkel kapcsolatban egyesületünk az illetékes hatóságokat megkereste, ezek közül 2007. február 8-án levelet írt „Állami Erdészeti Szolgálat” címmel az MSZH kecskeméti Erdészeti Igazgatóságára is, hogy erdőterület engedély nélküli körberítését tapasztalta. Vélhetően postai mulasztás miatt a levél nem érkezett célba, emiatt egyesületünk 2007. április 2-án újból megkereste az Igazgatóságot, amelyre 2007. április 11-én, a 12.3/16-3753-2/2007. sz. levelében az Igazgatóság arról tájékoztatta egyesületünket, hogy „nem látja okát” eljárás lefolytatásának.

Egyesületünk az igazgatóság tájékoztatását nem tartotta elfogadhatónak, és a meg(nem)történt eljárás jogszabálysértésére hivatkozva felszólította az igazgatóságot 2007. április 18-án kelt levelében, hogy folytassa le az eljárást. Egyesületünk ezen levelére az Igaz-

gatóság 2007. május 7-én kelt 12.3/16-3753-5/2007. sz. tájékoztatást küldte, ami tartalmilag a hivatalból indult eljárás megkezdéséről szól.

Mindeközben a vaddisznó-nevelőkert létesítésével kapcsolatban a Csongrád Megyei Főügyészség megállapította egyesületünk beadványa alapján jogszabálysértéseket, így az MSZH Földművelésügyi Igazgatósága a 15.4-2071-4/2007. sz. engedélyező határozat végrehajtását 15.4-2071-20/2007. sz. végzéssel felfüggesztette, majd egyesületünk fellebbezésére az MSZH Központ Földművelésügyi Igazgatósága 04.3.92-4/2007. sz. határozatával az engedélyező határozatot megsemmisítette, és a Dalerd Zrt. kérelmét a nevelőkert kialakítására elutasította.

Mindezen eljárási cselekmények között egyesületünk ügyfél jogait gyakorolva, az ügyben az Alkotmány 18. szakaszának 18. és 70/D szakaszán, az 1995 évi LIII. Törv. 98. § (1) bekezdésén egyben a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvényben biztosított jogok alapján betekintést kért az engedélyezési eljárási ügyiratokba, és megállapította, hogy a jelen ügyben érintett kerítés jogellenes felépítését már más állami szervek is dokumentálták. Ezek közül egy dokumentumot a Bács-Kiskun Megyei MSZH Erdészeti Igazgatóság részére levélváltás közben 2007. április 18-án kelt levelével együtt megküldött.

Mindezek után a Bács-Kiskun Megyei MSZH Erdészeti Igazgatóság 12.3/09-5162-2/2007. sz. végzésével egyesületünk ügyféli jogállását nem ismerte el.

Egyesületünk ezt a végzést súlyosan jogszabálysértőnek ítélte, az ügyféljogokat sértő végzés ellen fellebbezést nyújtott be, hogy immár kedvezőtlen tapasztalataival az eljárás jogszerűségét figyelemmel kísérje. Fellebbezésünkben kértük a másodfokon eljáró hatóságot, hogy állapítsa meg a végzés jogszabálysértő jellegét, és egyesületünk ügyfél jogainak gyakorlását biztosítsa.

A másodfokon eljáró hatóság a 04.4/1051/1/2007. sz. végzésében a fellebbezést megalapozatlannak ítélte, a 12.3/09-5162-2/2007. sz. végzést helyben hagyta.

A másodfokon eljáró hatóság az alábbi indok alapján utasította el egyesületünk ügyfél jogállását:

„A fellebbezést megalapozatlannak tekintem az alábbiak miatt:

A Ket. 15 §. (1). bekezdése (mint az az indoklásból is kiderül) általános szabályokat foglal magában, az ügyfél fogalma is csak általános, azaz olyan absztrakt fogalmi elemekre épül, amelyeket ügyfajtánként, sőt néha egyedi ügyenként lehet csak konkretizálni. Ezzel összhangban a következő bekezdések bizonyos esetekre konkrétan pontosítanak az ügyféli jogállás meghatározását érintően, azonban az egyes ügyfajtákra vonatkozó részletesebb, vagy konkrétabb meghatározást törvény, illetve kormányrendeleti szintű szabályozáshoz kötik.

Általánosságban megállapítható, hogy az erdészeti hatósági eljárásokat érintő ügyekre törvény (az erdőről és az erdő védelméről szóló 1996. évi LIV. Tv. (továbbiakban: Evt.)) az (5) bekezdésnek megfelelően nem ruház fel érdekvédelmi és társadalmi szervezetek ügyfélnek kijáró jogokkal. Ez alól kivételt csak azok az eljárások jelenthetnek, melyben az Igazgatóság indoklásában is említett esethez hasonlóan más jogszabályi előírás értelmében kerülhetnek ügyféli jogállásba bizonyos szervezetek, mely az adott esetben nem érvényesül, a köz (és ezen belül az egyesület) érdekeinek érvényre juttatásáról (a jogszabályi előírások betartásával és betartatásával) az állam, és ezen belül az erdészeti hatóság köteles gondoskodni.

Az Aarhusi Egyezmény konkrétan környezetvédelmi eljárásokra vonatkozik, ezért az arra való hivatkozás nem fogadható el.

A bejelentés megtétele önmagában nem alapozza meg az ügyféli jogállást, hiszen az Igazgatóság az Egyesült ügyféli minőségét elutasította, és a Ket. kommentárjában is megfo-

*galmazottak szerint (az intézkedési kötelezettsége miatt) a hivatalból indított eljárás alapese-
te valósult meg."*

Egyesületünk álláspontja alapján az első fokon eljáró hatóság a 12.3/09-5162-2/2007. sz. végzésével, míg a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Központ Erdészeti Igazgatósága 04.4/1051/1/2007. sz. végzésével sértett jogszabályt az ügyfél jogok gyakorlására vonatkozóan.

Mindezen okok miatt nyújtja be egyesületünk jelen keresetét, bírósági felülvizsgálatot kérve, kérve a 12.3/09-5162-2/2007. sz. és 04.4/1051/1/2007. sz. végzések hatályon kívül helyezését, és egyesületünk ügyfél jogállásának elismerését.

II. INDOKLÁS:

A II. fokon eljáró hatóság 04.4/1051/1/2007. végzésével a Nimfea Természetvédelmi Egyesület ügyfél jogállást nem ismeri el. Ezzel az állásponttal az alábbi jogsértéseket követi el a hatóság álláspontunk szerint:

II.1. Közigazgatási eljárási jogszabályok megsértése

II.1.1. Ügyféljoga Ket. 15. § (1) és (5) bekezdései alapján

A közigazgatási hatósági eljárás szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 15. §-a jelentősen kiterjesztette az ügyfél fogalmát (például pont a jelen ügyszámhoz hasonló természetkárosítással kapcsolatos eljárásokban). Az ügy államigazgatási ügy, így a Ket. vonatkozó szakaszait megkérdőjelezni az ügyfél jogosságát illetően jogsértő.

A másodfokú hatóság által idézett Ket. 15. § (1) bekezdése határozott véleményünk szerint nem üres keretjogszabály és soha nem volt az, ahogyan az Áe. 3. § (4) bekezdése korábban sem. Nem mondhatja azt a hatóság, hogy ügyféli jog csak akkor áll fenn, ha a Ket. 15. § bekezdésének további rendelkezéseivel összhangban arról további különös szintű jogszabályok rendelkeznek, mert a Ket. önállóan is meghatározza az ügyfél fogalmát a 15. §-ban. Attól még, ha a hatóság a Kvtv. 89. § (1) bekezdése értelmében a jelen ügyet nem is tekinti környezetvédelminek (ezzel sem értünk egyet, mi annak tekintjük), az ügyféli jogot a Ket. 15. § (1) bekezdésére hivatkozva egyesültünket az ügyből kizárni nem lehet – így véleményünk szerint a hatóság érvelése téves.

A Ket. 15. § (5) bekezdése kimondja: *„Meghatározott ügyekben törvény az ügyfél jogával ruházhatja fel az érdekvédelmi szervezeteket és azokat a társadalmi szervezeteket, amelyeknek a nyilvántartásba vett tevékenysége valamely alapvető jog védelmére vagy valamilyen közérdek érvényre juttatására irányul."*

Ez alapján egy szervezet, amely igazoltan működik, amelynek a működési területe a Kárpát-medence, kiemelt szakmai területe az erdős élőhelyek, annak érdekeltége megkérdőjelezhetetlen, és ez képezi részben eljárásjogi alapjait is az ügyfél minőségünknek.

II.1.2. Általános eljárási szabályok megsértése

A fentiek mellett az eljárást lefolytató hatóság súlyosan, és többszörösen megsértette a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvényt. Az alábbi okok miatt:

Az eljáró hatóság megsértette az eljárási alapelveket miután fellebbezésünkben kétségbe vonta az „ügyfél” jogállásunkat, holott a jogszabály egyértelműen definiálja, hogy

- *15. § (1) Ügyfél az a természetes vagy jogi személy, továbbá jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, akinek (amelynek) jogát, jogos érdekét vagy jogi helyzetét az ügy érinti, akit (amelyet) hatósági ellenőrzés alá vontak, illetve akire (amelyre) nézve - tulajdonát, jogait és vagyontárgyait is ideértve - a hatósági nyilvántartás adatot tartalmaz. – és erről egyesületünk korábban, az eljárásban nyilatkozott.*

Ez alapján a hatóság megsértette a törvény első szakaszát, ami kimondja:

- *1. § (1) A közigazgatási hatóság az eljárása során köteles megtartani és másokkal is megtartatni a jogszabályok rendelkezéseit. Hatáskörét a jogszabályokban előírt célok megvalósítása érdekében, mérlegelési és méltányossági jogkörét a jogalkotó által meghatározott szempontok figyelembevételével és az adott ügy egyedi sajátosságaira tekintettel gyakorolja.*
- *(2) A közigazgatási hatóság a hatáskörének gyakorlásával nem élhet vissza, hatásköre gyakorlása során a szakszerűség, az egyszerűség és az ügyféllel való együttműködés követelményeinek megfelelően köteles eljárni.*
- *(3) A közigazgatási hatóság az ügyfél jogát és jogos érdekét csak a közérdek és az ellenérdeklő ügyfél jogának, jogos érdekének védelméhez szükséges mértékben korlátozza.*

Valamint:

- *4. § (1) Az ügyfeleket megilleti a tisztességes ügyintézéshez, a jogszabályokban meghatározott határidőben hozott döntéshez való jog és az eljárás során az anyanyelv használatának joga.*

Miután a hatóság egyesületünket nyilvánvaló jogi helyzetben kereset beadásra kényszerítette megsértette, súlyosan megsértette a 7. szakaszt:

- *7. § A közigazgatási hatóság a költségtakarékosság és a hatékonyság érdekében úgy szervezi meg a tevékenységét, hogy az az ügyfélnek és a hatóságnak a legkevesebb költséget okozza, és az eljárás a lehető leggyorsabban lezárható legyen.*

Az eljáró hatóság súlyosan megsértette a Ket. ügyintézési határidőkre vonatkozó szakaszait is, hiszen 2007. június 5-én adtuk fel fellebbezésünket, míg mi 2007. október 1-én vettük át az általuk megküldött másodfokú határozatot. A két időpont között kb. 100 nap telt miközben az érdemi vizsgálatra 33. § az irányadó. Így megsértette a hatóság az ügyintézési határidőt is, hiszen a 33. § kimondja:

- *33. § (1) Az érdemi határozatot az (5) bekezdésben meghatározott időponttól számított harminc napon belül kell meghozni. Ennél rövidebb határidőt bármely jogszabály, hosszabbat pedig törvény vagy kormányrendelet állapíthat meg.*
- *(5) Az ügyintézési határidő a kérelemnek az eljárásra hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatósághoz történő megérkezése napján, illetve az eljárás hivatalból történő megindításának napján kezdődik. Ezt a szabályt kell alkalmazni azokban az esetekben is, amikor a magyar hatóság eljárásának megindításához szükséges kérelmet nem magyar hatóságnál lehet benyújtani.*
- *(6) A felügyeleti szerv eljárása esetén az ügyintézési határidő az iratoknak a felügyeleti szervhez érkezésekor kezdődik. A hatóság a felügyeleti szervnek erre irányuló felhívásától számított öt napon belül köteles az iratokat felterjeszteni.*

II.2. Környezetvédelmi jogban megjelenő ügyfél jogosultság

A nemzetközi joggyakorlat folyamánként a magyar élő jog több területen sikerrel terjesztette ki a jogvédelem határait (például a 1995. évi LIII. tv., az 1996. évi LIII. tv., az 1997. évi LVIII. tv.). A kiterjesztés általában nem személyek, hanem a polgárok által alapított társadalmi szervezetek részére biztosít a hatósági eljárásokban ügyféli pozíciót (beleértve a jogorvoslatot illetve bíróság előtti fellépést is).

A jelen ügyben ugyanakkor a környezetvédelmi ügyekre vonatkozó ügyféli jogunkat az erdészeti ügyben nem találta érvényesíthetőnek az alperes és elsőfokú hatósága. Megítélé-

sünk szerint ez hibás jogértelmezés. Helytelen jogértelmezésen alapul a környezetvédelmi ügy és erdészeti ügy elkülönítése, olyan ugyanis, hogy csak „környezetvédelmi ügy” nincs.

A „környezetvédelmi ügy” egy gyűjtőkategória, amely magába foglalja az összes környezeti elemmel (föld, víz, levegő, élővilág, erdő, épített környezet, valamint mindezek összetevői) és a környezetet veszélyeztető tényezővel (zaj, rezgés, sugárzás, hulladék, veszélyes anyagok) kapcsolatos tevékenységet végző hatóságok ügyeit, így a talajvédelmi, földvédelmi, vízügyi, levegővédelmi, természetvédelmi, erdővédelmi, tájvédelmi, épített környezet védelmi, hulladékgazdálkodási, illetőleg zaj és rezgésvédelmi hatóságok ügyeit. A környezetvédelmi hatósági jogköröket általában nem is egy közigazgatási szerv, hanem több látja el (pl. talajvédelmi ügyekben a környezetvédelmi felügyelőségek, a növényegészségügyi és talajvédelmi állomások és az önkormányzatok jegyzői, zaj-és rezgésvédelmi hatósági ügyekben a felügyelőségek és a jegyzők), mégsem kérdőjelezi meg senki, hogy ezek „környezetvédelmi” ügyekben járnak el. Elég riasztó eredményre vezetne például a hulladékgazdálkodási hatóság és a környezetvédelmi hatóság megkülönböztetése.

Ennél fogva létezik ugyan külön természetvédelmi, külön vízügyi, külön zaj- és rezgésvédelmi, külön levegővédelmi, külön talajvédelmi, külön földvédelmi, külön erdővédelmi, épített környezet védelmi, külön hulladékgazdálkodási hatóság, azonban ezek mindegyike egyben „környezetvédelmi hatóság” is szerintünk.

Erre a jogi kapcsolatra utal a Tvt. 3. § (2) bekezdése is, amely szerint a természetvédelemmel összefüggő e törvényben nem szabályozott kérdésekre a Kvt. rendelkezéseit kell alkalmazni. A jogszabályhely egyértelműen rámutat arra, hogy a Tvt. háttérjogszabálya a Ktv.

Maga a Ktv. is rendkívül általánosan határozza meg a „környezet”, és a „környezetvédelem” fogalmát, csupán annyit mond, hogy a „környezet” nem más, mint a „környezeti elemek” összessége és rendszere – amelynek azonban szerves része az erdő is – ezt kár volna megkérdőjelezni, hiszen a Kvtv. 4. § 1. pontjában meghatározott „környezeti elemek” között megtaláljuk az „élővilágot” (amely szinte teljes mértékben megfeleltethető a „természet” jogi fogalmának) és annak élőhelyét, tehát az erdőt is.

Véleményünk szerint így az erdészeti hatóság, miután környezeti elemet, az erdőt védi, egyben környezetvédelmi hatóság is, így szempont lehet, hogy a legszélesebb ügyféli pozícióval a környezetvédelmi célú társadalmi szervezetek rendelkeznek, akik a Kvtv. 98.§ (1) bekezdése alapján ügyfélként vehetnek részt minden „környezetvédelmi közigazgatási eljárásban”. Jogértelmezés kapcsán mára egyértelmű, hogy a környezetvédelmi közigazgatási ügy fogalmát a hatóság többé nem tudja szűken értelmezni, miután erről a Legfelsőbb Bíróság 1/2004. KJE sz. jogegységi döntése kapcsán tisztázódott a „környezetvédelmi közigazgatási hatósági eljárások” mibenléte is. A környezetvédelmi társadalmi szervezetek az ügyféli jogait gyakorolhatják minden olyan eljárásban, ahol a környezetvédelmi hatóságok szakhatóságként szerepelnek. (Felhívánk a figyelmet LB többszám használatára: „hatóságok”.) Ennek alapján, mivel alapvető jogértelmezési elv, hogy a többen bennefoglaltatik a kevesebb, számkra egyértelmű, hogy az ügyet környezetvédelminek kell tekinteni, nem csak akkor, ha a környezetvédelmi hatóságok valamelyike szakhatóságként jár el, hanem akkor is maga valamely környezeti elem védelmével foglalkozó hatóság jár el az adott ügyben.

Abban az esetben, ha az ügyféli jogállással kapcsolatban 1/2004. jogegységi döntést másként értelmezzük a szakhatósági, alaphatósági szervezetek tekintetében, akkor érdemes áttekinteni a döntést, mert abból egyértelmű, hogy az olyan eljárások, ahol a felügyelőség alaphatóságként jár el, vitán felül környezetvédelmi államigazgatási eljárásnak minősülnek.

Idézek a döntés indoklásából:

„Az Országgyűlés a 2001. évi LXXXI. törvénnyel hirdette ki a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáféréstől, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló, Aarhusban, 1998. június 25-én elfogadott Egyezményt. Az Egyezmény 9. Cikke előírja, hogy a szerződő Feleknek biztosítani kell a nyilvánosság tagjai számára a közigazgatási és bírói eljárásokhoz való hozzáférést, hogy megtámadhassák magánszemélyek és hatóságok olyan lépéseit és mulasztásait, amelyek ellentmondanak a környezetre vonatkozó nemzeti jog rendelkezéseinek.

Az Európai Unió 1993-ban elfogadott ötödik környezeti akcióprogramja a 7. fejezetében már előírta a gyakorlati reformok között a társadalom bevonásának szükségességét a környezetvédelmi hatósági döntések folyamatába. A hatodik akcióprogram (2001-2010) a környezetvédelmi célkitűzések megvalósításához szükséges intézkedések között külön területként jelöli meg az állampolgárok bevonásának ösztönzését a környezetvédelmi eljárásokba, megfelelő jogosítványokkal való felhatalmazásukat.

A magyar jogi szabályozás a nemzetközi és EU szabályozással összhangban nyitott utat a nyilvánosság számára a környezetvédelmi hatósági eljárásokban való közreműködéshez. A Ktv. 98. §-ának (1) bekezdése szerint az állampolgárok által a környezetvédelmi érdekeik képviselésére létrehozott egyesületeket és más politikai pártokat, érdekképviselőket nem minősülő - a hatásterületen működő - társadalmi szervezeteket a környezetvédelmi államigazgatási eljárásokban területükön az ügyfél jogállása illeti meg.

A Ktv. 98. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés alkalmazásánál azt kell megállapítani, hogy mely eljárások tekinthetők környezetvédelmi államigazgatási eljárásnak. A Ktv. 97. §-ának (1) bekezdése szerint az állampolgárok - e törvényben és más jogszabályban meghatározott módon - jogosultak részt venni a környezettel kapcsolatos eljárásban. A (3) bekezdés értelmében az állampolgári részvétel személyesen vagy képviselő útján, társadalmi szervezetek révén vagy települési önkormányzatok útján gyakorolható. A Ktv. 98. §-ának (1) bekezdése a környezetvédelmi államigazgatási eljárásban az állampolgárok részvételét a társadalmi szervezetek révén biztosítja, a törvény azonban a környezetvédelmi államigazgatási eljárás fogalmát nem határozza meg. A környezetvédelmi államigazgatási eljárások körét ezért a Ktv. és az Áe. egyéb rendelkezéseinek összevetésével lehet megállapítani.

Az ítélezési gyakorlat egységes abban a kérdésben, hogy a környezetvédelmi igazgatási feladatokat ellátó szervek eljárása során a Ktv. 98. §-ának (1) bekezdésében meghatározott szervezeteket - mint a környezetvédelmi államigazgatási eljárás ügyfeleit - a keresetindítási jog megilleti.

Az erdészeti hatóságok alapvetően félreértelmezik a LB 1/2004-es jogegységi döntését, hiszen a döntés nem kizárólagos érvennyel határozta meg a környezetvédelmi ügyeket, hanem csupán arra szorítkozott, hogy megállapítsa, azokban az ügyekben, ahol a környezetvédelmi hatóságok szakhatóságként járnak (vagy járhatnak) el, az ügy környezetvédelmi jellegét mindenképpen meg kell állapítani. Ezzel szoros összefüggésben felhívjuk a figyelmet arra, hogy korábbi érvelésünk alátámasztására a Kvtv. (1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól) 4. §-a kimondja:

„a) környezeti elem: a föld, a levegő, a víz, az élővilág, valamint az ember által létrehozott épített (mesterséges) környezet, továbbá ezek összetevői;

b) környezet: a környezeti elemek, azok rendszerei, folyamatai, szerkezete;

c) természeti erőforrás: a - mesterséges környezet kivételével - társadalmi szükségletek kielégítésére felhasználható környezeti elemek vagy azok egyes összetevői;”

Mindebben az erdő véleményünk szerint megkérdőjelezhetetlenül környezeti elem, a környezet része, és természeti erőforrás, így az alperes szűkkörű értelmezése, amellyel csak az erdőtörvényt veszi figyelembe – elhibázott.

Ezt támasztja alá az is, hogy a Kvtv. 2. § (1) alapján a törvény hatálya kiterjed:

„a) az élő szervezetek (életközösségeik) és a környezet élettelen elemei, valamint azok természetes és az emberi tevékenység által alakított környezetére;

b) az e törvényben meghatározottak szerint, a környezetet igénybe vevő, terhelő, veszélyeztető, illetőleg szennyező tevékenységre.

(2) A törvény hatálya azokra a természetes és jogi személyekre, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetekre terjed ki

a) akik vagy amelyek az (1) bekezdés a) pontja szerinti környezettel kapcsolatban jogokkal rendelkeznek, illetve akiket vagy amelyeket kötelezettségek terhelnek;

b) akik vagy amelyek az (1) bekezdés b) pontja szerinti tevékenységet folytatnak (a továbbiakban: környezethasználó). (...)

3. § (1) E törvény rendelkezéseivel összhangban külön törvények rendelkeznek, különösen:

d) az erdőkről,

(2) Az élővilág változatossága, élőhelyeinek megőrzése, a tudományos, kulturális vagy esztétikai értékekkel bíró területek, képződmények, létesítmények megőrzése és helyreállítása érdekében - e törvénnyel összhangban - külön törvények rendelkeznek:

a) a természet és a táj védelméről,

b) az állatvédelemről, továbbá az állategészségügyről,”

II.3. Nemzetközi egyezmény kapcsán biztosítandó ügyféli jog

A 04.4/1051/1/2007. sz. végzés azt mondja indoklásában: *„Az Aarhusi Egyezmény konkrétan környezetvédelmi eljárásokra vonatkozik, ezért az arra való hivatkozás nem fogadható el.”*

Ez az érvelés véleményünk szerint hibás már az előző pontban elemzett jogszabályhelyek alapján is, de pusztán az Aarhusi Egyezmény szövegéből kiindulva is.

II.3.1. „Környezeti ügy” fogalma a jogszabály értelmezése alapján

Véleményünk szerint egyesületünk ügyfélként való részvételének lehetőség támasztja alá 2001. évi LXXXI sz. törvény a *„a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló, Aarhusban, 1998. június 25-én elfogadott Egyezmény kihirdetéséről”* szóló jogszabály.

Az MSZH Központ azt a jogi tényt állítja, hogy Aarhusi Egyezmény környezetvédelmi eljárásokra vonatkozik, azonban az erdészeti eljárást nem tekinti környezetvédelminek.

A hatóság érvelése a környezetvédelméről szóló törvény hibás logikai értelmezésén alapszik, hiszen logikája alapján csak a nevében is „környezetvédelmi hatóság” által intézett ügyeket tekinti „környezetvédelminek”, az „erdészeti ügyeket” nem, így ebben nem is érvényesülhet a zöld szervezetek ügyféli joga - szerinte.

Véleményünk szerint az ügy környezetvédelmi is, amit bővebben a II.2. pont alatt fejtettünk ki jogszabályi definícióval.

De emellett maga az Aarhusi egyezmény is definiálja a „környezeti ügy” konkrétan „környezeti információ” fogalmát, **2. cikkének 3. pontjában.**

„3. A „környezeti információ” jelent bármely írott, látható, hallható, elektronikus vagy egyéb formában megjelenő információt, melynek tárgya:

a) a környezet elemeinek, úgymint a levegőnek és az atmoszférának, a víznek, a talajnak, a földnek, a tájképnek, a természetes élőhelyeknek, a biológiai sokféleségnek és összetevőinek, beleértve a genetikailag módosított szervezeteket is, illetve ezen elemek közti kölcsönhatásnak az állapota;

b) tényezők, úgymint anyagok, energia, zaj és sugárzás, tevékenységek és intézkedések, beleértve a közigazgatási intézkedéseket, a környezetet érintő megállapodásokat, irányelveket, jogalkotást, terveket és programokat, amelyek befolyásolják vagy befolyásolhatják a fenti a) bekezdésben említett környezeti elemeket, valamint a környezeti döntéshozatalban felhasznált költség-haszon, továbbá egyéb gazdasági elemzések és becslések;”

Az Egyezmény 2. cikk 4. és 5. pontja meghatározza az „érintett nyilvánosság” fogalmát, melyet így definiál:

„4. A „nyilvánosság” jelentése egy vagy több természetes vagy jogi személy, továbbá a nemzeti joggal vagy gyakorlattal összhangban azok szövetségei, szervezetei és csoportjai.

5. Az „érintett nyilvánosság” jelenti a nyilvánosság azon részét, amelyet a környezeti döntéshozatal befolyásol, vagy valószínűleg befolyásol, vagy ahhoz érdeke fűződik; jelen meghatározásban a környezet védelmét elősegítő és a nemzeti jogban foglalt követelményeknek megfelelő, nem kormányzati szervezeteket érdekelt szervezeteknek kell tekinteni.

Mindezek alapján a Nimfea Természetvédelmi Egyesület az adott ügyben érintettnek tekintendő, hiszen az Egyesület kiemelten közhasznú tevékenységei között elsődleges jelentőségű a természetvédelmi célok megvalósítása, az elért természetvédelmi eredmények védelme, így például a szóban forgó erdőrészek természetvédelmi értékeinek védelme, megőrzése.

Az MSZH Erdészeti Igazgatósága által tanúsított magatartás sérti az Egyezmény 3. cikk 2 pontját, mely konkrétan kimondja, hogy „valamennyi részes állam törekszik biztosítani azt, hogy a tisztségviselők és a hatóságok nyújtsanak segítséget és útbaigazítást a nyilvánosságnak a környezeti információhoz való hozzáférésben, a környezeti döntéshozatalban való részvétel megkönnyítésében és az igazságszolgáltatás igénybevételében.”

Az Egyezmény 6. cikke 2. pontja kimondja:

„Az érintett nyilvánosságot közzététel vagy egyéni tájékoztatás útján, a környezeti döntéshozatali folyamat korai fázisában, megfelelően, időszerűen és hatékonyan tájékoztatni kell”.

Mindezek alapján mind a Ket., mind a Kvtv., mind az Aarhusi egyezmény alapján ügyfélnek kell tekinteni egyesületünket, holott véleményünk szerint ezek közül csak az egyik jogszabály megfelelő jogszabályi helyének is elegendőnek kellene lennie ügyfél jogaink elismeréséhez.

II.4. Átláthatóság, adathozzáférés

A hatóság az ügy jellegéből adódóan úgy érzi, hogy a hivatalból indult ügyben a bejelentő nem ügyfél. Egyesületünk ezt a hozzáállást nem tudja elfogadni.

Igaz, hogy hivatalból indítandó eljárásról van szó, a magyar közigazgatási hatóságok általános gyakorlata szerint az, aki ilyen ügyet bejelent általában ügyfél, azon egyszerű meg-

fontolásból, hogy jogorvoslathoz juthasson, ha a hivatalból megindítandó eljárást a hatóság nem vagy nem abban a körben indítja meg, ahogyan a bejelentő indítványozta.

A hivatalbóli eljárást ugyanis nem szabad összetéveszteni az ügy feletti teljes diszkrecionális döntési jogkörrel. A hivatalbóli eljárás jogszabályi kötelezettség, amelynek elmulasztását vagy nem megfelelő teljesítését joggyakorlatunk jogorvoslati jogokkal is alátámasztja, amivel viszont a jogorvoslati jogokat tartalmazó ügyféli jog együtt kell, hogy járjon.

A hatóság eljárását azért nem fogadjuk el, mert mint az első leveléből kiderül, jogszabályi kötelezettségét megsértve nem is állt szándékában az ügyben eljárni. Nem tisztázta a tényállás, és bűnös felelőtlenséggel, jogszabályilag kifogásolható módon próbálta meggyőzni egyesületünket, hogy „nem látja okát” az eljárásnak.

Ezt a hozzáállást sérelmesnek találta egyesületünk az alábbi indokok miatt:

- *A Ket. vonatkozó szakaszai alapján a hatóságnak az illetékességükhöz tartozó ügyekben, melyben hatáskörük is van, a tudomásra jutás után el kell járnia. (Ket. 20. §)*
- *Ha korábban bármikor a hatóság (vagy jogelődje) folytatott le eljárást engedély nélkül létesített kerítésépítéssel kapcsolatban bárkivel szemben, akkor ebben az ügyben is el kell járnia a Ket. alapelvire tekintettel, hiszen feladatukat részlelhajlás és megkülönböztetés nélkül kell ellátniuk. (Ket. 2. §)*
- *Az ügy kivizsgálása, és az általunk közölt állítás (engedély nélkül erdő körbe kerítése) kivizsgálását (Ket. 29. § (2). bek. a. pont) igényelte volna (Ket. 50. §., 2. § (3) bek.).*
- *A tényállás megállapítása kapcsán tett hatósági kijelentés („nincs információnk, hogy az engedélyezett vadgazdálkodási kerítés megépítése, vagy a munkálatok megkezdése az építéshez szükséges engedély kiadását követően vagy esetleg azt megelőzőn történt volna”) nem pusztán a Ket. 50. § végrehajtásának a hiánya miatt volt problémás, hanem azért is, mert figyelmen kívül hagyja egyesületünk levelét, amiben a kerítésépítés jogszerűségét kérdőjeleztük meg, így egyesületünk a Ket 6. §-ban előírt jóhiszeműségét kérdőjelezték meg.*

A derekegyházi vaddiznóskert ügyében a vadaskert engedélyezése kapcsán ugyanezen hatóság (ill. jogelődje – egy másik Igazgatósága) egyesületünk ügyfél jogait elutasította, majd panaszunkra megadta, majd a Dalerd Zrt. fellebbezésére a jogorvoslati kérelem másodfokú döntésének meghozatala előtt az eljárás felfüggesztése nélkül engedélyezett jogszerűtlenül tevékenységet olyan ügyben, amelyben nem is tartozott a hatásköréhez. Ugyan ez a hatóság bejelentésünkre sem indított eljárást a Dalerd Zrt.-vel szemben annak ellenére, hogy dokumentumokkal bizonyítottuk, hogy a Dalerd Zrt. a Ket. rendelkezéseit súlyosan megsértve félrevezette a hatóságot az eljárásban.

Mindezeket követően történt, hogy a jelen ügyben az első fokon eljáró hatóság engedély nélkül történt erdő körbekerítés ügyében nem „nem látta okát” az eljárásnak.

Ezen tapasztalatok alapján érezte úgy egyesületünk, hogy ügyfél jogállásával és jogorvoslati jogosultságával kívánja a hatósági eljárás *objektív* jogszerűségét figyelemmel kísérni, ami az államigazgatási eljárások (Ket.) és környezeti ügyekhez (Kvtv., Aarhusi Egyezmény) tartozó átláthatóságot szolgálja.

III. ÖSSZEFOGLALÁS, KERESETI KÉRELEM

A fentiek alapján a 04.4/1051/1/2007. sz. végzésével szemben – az elsőfokú határozatra is kiterjedő hatállyal – keresetünk elfogadását és az eljáró hatóság jogsértésének megállapítását kérjük a 2004. évi CXL., a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól törvény 4. szakaszának (3.) bekezdése alapján, valamint egyesületünk ügyfél jogainak elismerését. Kérjük a Pp. 339. § (1) alapján a 04.4/1051/1/2007. sz. végzés első fokú határozatra is kiterjedő hatályú hatályon kívül helyezését.

Kérjük az ügyfél jogállásunk elismerését a Ket. 15. § (1.) és (5.) bekezdései alapján, illetve kérjük a t. Bíróságot, hogy a hatóság jogsértését a Ket. 1. § (1). És (2.) bekezdésével kapcsolatban mondja ki.

Kérjük a t. Bíróságot, hogy az ügy gyorsítása érdekében, amennyiben arra mód van 1952. évi III. törvény módosításáról és az egyes közigazgatási nemperes eljárásokról alkalmazandó szabályokról szóló 2005. évi XVII. törv. 3. § (3.) bekezdése alapján helyezze hatályon kívül a jelen keresetünkben sérelmezett végzést.

A felperes az Illetékről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdés d) pontja alapján teljes személyes illetékmentességgel rendelkezik. A törvény 5. § (2) és (3) bekezdésére tekintettel kijelentem, hogy a megelőző naptári évben egyesületünknek vállalkozási tevékenységből származó társasági adófizetési kötelezettsége nem volt.

Tisztelettel:

Sallai Róbert Benedek
ügyvezető

Túrkeve, 2007. október 6.

Mellékletek:

- F/1. Egyesületünk alapszabálya, ami igazolja az egyesületünk működési területét és tevékenységét, ami „közigazgatásilag” azt jelenti, hogy egyesületünknek az ügyben „hatásköre” és „illetékessége” is van (1 §. 5. bek; 4 §; 5 § 1. és 6. bek.)
- F/2. Egyesületünk bejelentő beadványa
- F/3. A beadvány újbóli megküldése
- F/4. Az I. fokon eljáró Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal válasza
- F/5. Egyesületünk újbóli beadványa, a jogszabálysértésre való figyelemfelhívással
- F/6. Az I. fokon eljáró Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal levele, majd
- F/7. Az I. fokon eljáró Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal végzése az ügyféli jogok el nem ismeréséről
- F/8. Egyesületünk fellebbezése a végzés ellen
- F/9. A II. fokon eljáró Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Központ jelen keresettel megtámadott végzése